

Kommuner, kommunförbund och grundskolor i landskapet Åland

7.4 2020 Uppdatering av information och rekommendationer angående kommunens utbildningsverksamhet under undantagstillståndet.

Finlands regering informerade genom en presskonferens den 16.3.2020 att regeringen i samarbete med rikets president har konstaterat att Finland befinner sig i undantagstillstånd på grund av coronavirussituationen. Undantagstillståndet omfattar även Åland.

Statsrådet har som en del av åtgärderna för att förhindra spridningen av coronaviruset den 17.3 2020 utfärdat en förordning om temporära begränsningar av skyldigheten att ordna småbarnspedagogik samt undervisning och utbildning (126/2020). Förordningen trädde i kraft den 18 mars 2020.

Statsrådet har den 20.3 2020 utfärdat en ny förordning, som innebär att alla barn i årskurserna 1–3 i grundskolan har rätt till närundervisning. Ändringen i förordningen trädde i kraft 23.3 2020. Statsrådet rekommenderar fortfarande att även barn i barnomsorgen och eleverna i årskurserna 1–3 och andra elever som har rätt till närundervisning i mån av möjlighet ska stanna hemma.

Den 31.3 2020 tog statsrådet beslut om att ytterligare förlänga undantagstillståndet. Statsrådet antog 6.4 2020 en ny förordning om temporära begränsningar av skyldigheten att ordna småbarnspedagogik samt undervisning och utbildning att gälla fram till 13.5 2020. Samtidigt förbereder man sig på att förlänga undantagsarrangemangen inom undervisningen till utgången av terminen, om begränsningen av epidemin kräver det.

Det primära syftet med att införa dessa åtgärder är skydda befolkningen och trygga samhällets funktion. Åtgärderna görs för att stävja smittspridningen och sakta in utbredningen av smittan. Alla medborgare ska sträva till att minska den sociala interaktionen och vara aktsam gällande hygien och allmänna säkerhetsanvisningar.

Åtgärder som undantagstillståndet innebär för kommunens utbildningsverksamhet:

- Alla grundskolor i landskapet stängs för närundervisning och övergår till särskilda undervisningsarrangemang från 18.3 -13.5 2020, med eventuell förlängning till skolårets slut om situationen kräver det.
- *Undantag* gäller för elever i åk 1-3 som får, på vårdnadshavarens begäran, närundervisning om det behövs men med huvudprincipen att barnen ska hållas hemma om det finns möjlighet för det.

- *Undantag* kan göras för barn som erhållit beslut om mångprofessionellt stöd och vanligtvis får sin undervisning i specialklass eller inom träningsundervisningen.
- *Undantag* kan även göras för nyanlända elever som har annat modersmål än svenska. Med nyanlända avses den elevgrupp som omfattas av begreppet förberedande undervisning och där undervisningen fokuserar på att lära sig svenska.
- *Undantag* kan även göras i individuella fall där en elev bedöms att inte klara av att följa undervisning i digital form på distans. Individuella lösningar i form av specifika stödåtgärder kan användas såsom t.ex. träffar med speciallärare.
- Studierna ska fortgå i alla läroämnena i så stor utsträckning som möjligt, genom bland annat digitala läromedel, självstudier och olika digitala lärplattformar. För att underlätta att skapa struktur på skolarbetet kan elevens ursprungliga schema ligga som grund även för undervisningen på distans.
- Undervisningen ska fortgå i så normala former som möjligt och läroplanen för grundskolan ska fortsättningsvis följas. Avvikelser från timfördelningen kan göras men endast i fall där det är nödvändigt.
- Elevens kunskaper ska utvärderas och bedömas på ett mångsidigt sätt. Särskild vikt ska läggas på bedömning av kunskaper hos elever i åk 6 och åk 9 för att försäkra övergången till nästa stadium. Tidigare visade kunskaper ska vägas in i slutbedömningen och delområden som eleven inte har blivit bedömd på tidigare ska prioriteras i undervisningen.
- Det är viktigt att skolan håller daglig kontakt med *alla* elever. Läraren ska sträva efter att nå alla elever men övrig skolpersonal kan även bistå med att få kontakt med de elever som är svåra att nå. Skolan är skyldig att ingripa om man inte får kontakt med någon elev. Om en elev inte nås ska det ses på samma sätt som att eleven är frånvarande från skolan. Vanliga rutiner bör följas så att vårdnadshavaren kontaktas och orsaken till frånvaron utreds. Om eleven fortsättningsvis inte fås kontakt med så tar elevvårdens personal vid och slutligen ska en barnskyddsanmälan göras om kontakten med eleven inte uppnås.
- Elevvårdstjänster ska ordnas i den utsträckning och på sådana sätt som med tanke på omständigheterna är möjligt.
- En skolmåltid ska erbjudas alla elever som får närundervisning och ska, i mån av möjlighet, även erbjudas elever som får sin undervisning på distans. Särskild vikt ska läggas vid elever som befinner sig i utsatta lägen och riskerar att bli utan tillräcklig näring; i dessa fall bedömer skolledare i samarbete med elevvården, vårdnadshavaren och vid behov sociala myndigheterna, om hur man ska möjliggöra att eleven tillhandahålls skolmåltider. All skolbespisning ska beakta undvikandet av smittspridning.
- Lärarnas arbetskyldighet förändras inte. Arbetsgivarens arbetsledningsrätt fortgår som vanlig. Detta innebär exempelvis att arbetsgivaren har rätt att

bestämma hur och när lärare och övrig pedagogisk personal ska finnas på plats i skolan.

- Skolledningen besluter om hur undervisningsgrupper ska sammansättas och bestämmer om arbetsfördelning mellan lärare. Man kan t.ex. besluta att koncentrera ansvaret för närundervisning åt vissa lärare och ansvaret för distansundervisningen åt andra lärare. *Det är viktigt att arbetsbelastningen fördelas så jämnt och rättvist som möjligt bland lärarna.*
- Arbetsgivaren kan vid behov beordra läraren att ge närundervisning i skolan eller att handleda distansundervisningen antingen på plats i skolan eller hemifrån. *Särskild uppmärksamhet ska fästas vid aspekter som berör tryggheten och säkerheten om lärarna ger närundervisning på arbetsplatsen.*

För elever som erbjuds närstudier i skolan gäller följande

- Verksamhet som sker i skolan anses inte vara en allmän sammankomst, därför behöver regeln om max 10 personer i en grupp inte tillämpas. Det rekommenderas ändå att man arbetar i mindre grupper än vanligt på grund av smittorisken samt att man effektiviserar städningen och handhygien.
- Då man planerar undervisningsarrangemangen för närundervisning bör man ta i beaktande att förebygga att viruset sprids.
- Eleven ska erbjudas en måltid per dag.
- Fritids- och eftermiddagsverksamhet erbjuds för de elever som beviljats närstudier och redan är inskriva i verksamheten.
- Eleven har rätt till skolskjuts.

Kontaktpersoner

Elisabeth Storfors
Byråchef utbildningsbyrån
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering
+358 18 25000 (vxl)
elisabeth.storfors@regeringen.ax

Katarina Halme-Wiklund
Specialsakkunnig inom utbildning
Utbildnings- och kulturavdelningen
Ålands landskapsregering
+358 18 25000 (vxl)
katarina.halme-wiklund@regeringen.ax